

Čiernohronská železnice



NÁVRAT DO MINULOSTI

Letos již pošesté byl zahájen provoz na obnovené Čiernohronské lesní železnici, která patří k největším železničním lákadlům na Slovensku.

Nachází se ve Veporských vrších nedaleko Brezna a spojuje dvě hlavní střediskové obce na Čiernom Hronu – Čierny Balog a Hronec. Postavena byla v roce 1908 jako úzkorozchodná lesní železnice (760 mm) pro svážení dřeva z povodí Čierného Hronu. Byla dlouhá téměř 133 km a její jednotlivé větve zasahovaly hluboko do Slovenského rudohoří. Patřila mezi nejvýznamnější lesní železnice, kterých bylo na Slovensku asi čtyřicet, na Ukrajině padesát a v Rumunsku dokonce devadesát. V době největšího rozmachu přepravovala ročně asi 300 tisíc m³ dřeva a denně 200 osob. Provoz zajišťovalo 115 zaměstnanců a na trať vyjíždělo sedm parních lokomotiv, ke kterým později přibýly i tři dieselové lokomotivy Rába z Maďarska.

Zásoby pro partyzány

V průběhu Slovenského národního povstání byli jejím prostřednictvím zásobováni partyzáni potravinami a municí a přispěla tak k tomu, že Němci Čierny Balog nikdy nedobylí. V 80. letech minulého století pod vlivem výstavby lesních cest a využívání automobilové těžké lesní mechanizace však byla Čiernohronská železnice určena k likvidaci a v roce 1982 se její provoz zastavil. Nebýt dobrovolníků, postihl by ji stejný osud jako desítky dalších úzkorozchodných železnic na Slovensku, jež byly zrušené a rozebrány.



FOTO: BOHUMIL BREJZEK

Dnes jejích 16 km slouží výhradně turistům – každoročně od 1. května do 15. září. Spravuje ji soukromé sdružení Mikroregion Čierny Hron. Vozový park se skládá ze dvou parních a šesti motorových lokomotiv, jež jsou v provozu společně se soupravou historických vozů, z nichž některé, včetně jídelního vozu, jsou koncipovány jako let-

ní vyhlídkové vagony umocňující zážitek z jízdy. Až na jeden vagon ze zrušené tratě Ružomberok – Korytnica Kúpele jsou přestavěny z nákladních vagonů. Zajímavostí je ruční způsob brzdění souprav, obvyklý právě u lesních železnic.

Vláčkem z minulého století

Nastupujeme ve Chvatimechu a usazujeme se v otevřeném vagoně na dřevěných lavicích. A když se vláček tažený parní lokomotivou dává s houkáním do pohybu, dýchne na nás okamžitě kouzlo nostalgie. Jedeme pomalu, velmi pomalu, ale o to máme lepší kontakt s okolní přírodou. Projíždíme přes obec Valaská a Hronec, kde bývalou slávu největších uherských železáren – Zliváren Hronec – připomíná vystavený litinový most z roku 1810, zhotovený zde jako první litá mostní konstrukce tehdejší monarchie. Za Hroncem trať kopíruje údolí Čierného Hronu, prochází úzkou dolinou kolem strážního domu U sv. Jána a ústí do doliny Kamenistá s klikatým potokem. Dolina se otevírá až

Informace

Jízdné z Čierneho Balogu do Lesnického skanzenu Vydrovo je 60 SK pro dospělé a 40 SK pro děti a důchodce, z Chvatimechu do Čierneho Balogu 200 SK, resp. 100 SK. Vstupné do skanzenu je víceméně symbolické. 30 SK dospělí, 20 SK děti. Neplatí ho důchodci, děti do šesti let, zdravotně postižení a pedagogický dozor.

před Čiernym Balogom, kde je třeba na poslední úsek cesty přestoupit do druhého vláčku, který pendluje pouze mezi Čiernym Balogom a Vydrovskou dolinou. Rychlostí ne o mnoho vyšší než je chůze, přejet dle nad Čiernym Hronem a za pár minut jsme již na konečné ve stanici Vydrovo-Skanzen. Nezbývá než se probudit z krásného snu, a vystoupit.

Skanzen Vydrovo

Jsme přímo u prvního lesnického skanzenu v Evropě, který přibližuje návštěvníkům les v jeho přirozeném prostředí souběžně se zásahem lidí. 3km naučný „Chodník lesního času“ má 63 zastávek přibližujících proces od mýcení lesů pro potřeby osadníků až po jeho znovuoživení. Součástí jsou i expozice lesních strojů, lanovky, pálení dřevěného uhlí pro místní pece a lesní železnice. Místo zde má i zastoupení obnovy lesa, přírody a vodních toků. Působivým doplněním areálu jsou přírodní díla mezinárodní skupiny umělců Ekoart. Vyvrcholením letní sezony bude 14. července slavnost „Den stromu 2007“.

BOHUMIL BREJZEK



Za jízdy vyhrává ve vláčku i skupinka místních hudebníků.

IN magazín Hospodářských novin • Šéfredaktor listu: Petr Šimůnek • **IN** magazín: Jan Dražan (vedení), Libor Ševčík, Tomáš Wehle, Kateřina Hovorková, Zuzana Michálková (grafika)
• **Redakce:** Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, **mail:** in.hn@economia.cz, **telefon:** 233 073 118, **fax:** 233 072 060 • **Přijem inzercí:** Inzertní oddělení Economia a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, **telefon:** 233 071 782 • **Tisk:** Moraviapress, a. s., Břeclav • **Samostatně neprodejné**